

?Optimisme

Reconec que, quan es tracta d'augurar quin futur espera a la llengua catalana, veient els estudis i les gràfiques que circulen i parant l'orella al carrer, acostumo a arrengrer-me amb els que ho veuen tot plegat més aviat negre. No soc de fer vaticinis apocalíptics ni d'aventurar una data de defunció per a la nostra llengua, però interpreto els indicis com a poc esperançadors: el català cada cop es parla menys entre els joves, han desaparegut els referents mediàtics, les interferències del castellà van en augment i els qui mantenim el català quan parlem amb un castellanoparlant tinc la sensació que continuem sent una minoria resistent.

És potser per no caure en la desolació tremendista que em vaig imposar la lectura de *Prou catastrofismes lingüístics* (Destino), de l'Enric Gomà, que és un lingüista que es mereix el meu respecte. Més que optimista, Gomà es mostra esperançat. Trenca alguns tòpics del pessimisme imperant -sovint benintencionat- en relació a l'ús i la qualitat de la llengua, com aquell que diu que a Barcelona no es parla en català, o el que s'entesta a considerar que el català es troba en una situació d'emergència, el que assegura que «el català es parlava bé abans» o que «abans se sentia més català», o el que diu que el català de TV3 assenyala el camí de l'extinció, i arremet contra la «brigada melancòlica» (nascuda l'any 1979 amb el famós i respectat manifest d'*Els Marges*) i contra els puristes obsessionats amb la genuïtat que no admeten, ja no l'error, sinó l'evolució de la llengua.

Al capdavall, potser la situació no és tan esperançadora com es pinta a *Prou catastrofismes lingüístics*, però potser tampoc no és tan alarmant ni tan definitiva com la consideren altres. Tant per tant, val la pena que tinguem en compte la visió de Gomà, que reconeix que encara cal picar molta pedra («cal lluitar-hi amb intel·ligència, pressupost i poder, a més a més de voluntat»), però assegura, amb tota la raó, que si hi ha una cosa inqüestionable és que amb el catastrofisme, l'alarma, la nostàlgia, el victimisme i el lament constant, no salvarem res, perquè el català necessita nous parlants i «ningú no es vol incorporar a una llengua que llangueix».

Il·lustració: Erques Torres